

"Valtava voimainkoetus on Merikosken rakentaminen"

Sveitsin ent. presidentin puoliso, Madame Mathilde Kobelt-Gallman Oulussa.

Etelän pikajuna on lähdössä. Asemalla vallitsee keskikesän — lomailuajan — kaukojunille ominainen tunnelma, on vilskettä, on värikkyyttä, iloa ja jäähyväishaikeutta. On myös hieman kansainvälistä tunnelmaa, kaajahtelevat vieraat kielet.

Vihdoin eroitin tutun ihmisryhmän ja tavoitan etsimäni henkilöt, professori ja rouva Valter J. Snellmanin sekä heidän poikansa, puoluesihteerin Kaj Snellmanin. Herrasväen seurassa on myös tällä tavoittelemani henkilö, Madame Mathilde Kobelt-Gallman. Sveitsin nykyisen ulkoministerin puoliso.

Olen utelias, sillä näillä samoilla palstoilla oli minulla kerran ilo esitellä lukijoillemm Madame, jonka puoliso silloin, vuonna 1946, oli Sveitsin liittotasavallan präsidenttinä. Mikä on johtanut näin arvovaltaisen henkilön kaukaiseen Ouluun ja miksi mahtaa nimimerkikin nimenomaan oululaisuutensa takia olla kiinnostunut vierasta! Niin, Madame Kobelt-Gallman on tavallaan "entinen oululainen", mikä silloisen paikinan aiheena olikin.

Mutta samassa kun puristan iäkkään professoriystäväni kättä kääntävät rouvat minulle selkensä ja nousevat vauvuun. Voiko reportterikin epäonnistua — kotikaupungissaan. Haastelemme kesänvietosta prof. Snellmanin kanssa, mutta puhe keskeytyy, kun vauvusta yhtäkkiä kiiruhtaa luoksemme iloisesti hymyilevä auringonruskettama kaunis nainen, jonka koko olemus säteilee hyväntahtoista suhtautumista meihin, isäntämaan kansalaisiin. Maailmannainen jokaista piirtoaan myöten, leveälie-risestä hatusta sormikoituihin käsiin saakka, mutta myös juuri niin välitön kuin todella maailmannaisella on vara olla. Sydämellisesti tarttuu hän käteeni ja huudahtaa ruotsiksi — pujotellen mukavasti puheeseensa silloin tällöin sak-salaisen sanan —: Te olette partiolainen! Hyvä rouva, olen yrittänyt olla sitäkin ja periaatteessa yritän sitä vieläkin. Hän osoittaa takkini alta näkyvää vyön "Boy Scouts"—solkea ja kertoo että hänen tyttärensä ovat partiolaisia ja partiolaisuus on hyvä asia ja sitä tarvitaan kansojen lähentämiseksi toisiinsa.

Kysyn sitten kauanko on kulunut rouvan edellisestä Suomen-matkasta ja

saan kuulla, että hän 22 vuotta sitten lähti Oulusta ja on nyt vihdoin viettänyt kaksi ihanaa viikkoa ystäviensä Snellmanien luona Muhoksella. Snellmanien perheessä asui hän silloinkin Ouluun tutustuessaan. Ja nyt hän on saanut uudelleen tutustua Suomeen vähän eri puolilta, Helsingistä käsin ja Oulusta käsin, ja vaikka täällä on paljon muuttanutkin, on tämä kuitenkin tuttua. Muutamin sanoin viittaa hän kulu-neiden vuosien vaikeuksiin ja minusta näyttää siltä, että hänen silmiinsä hetkeksi ilmestyy ikäänkuin sumuverho.

Kysyn sitten, mitä hän nyt pitää Oulusta. Mieleeni jää vastauksen yksityiskohdista oikeastaan vain yksi sana, "oh" mutta sehän puhuukin puolestaan. Entä Merikoski — nyt? Sielläkin he ovat kiertäneet. Pienet talot hyviävät, isot kolossit ilmestyvät tilalle — muistan kuulleen, että rva Kobelt-Gallman oli paljon liikkunut juuri Merikosken pohjoisrannan vanhoilla asutuksilla — mutta se on maailman meno, niin on tietysti hänenkin kotimaassaan. Ja nyt on uljas voimalaitos kohta valmis. Se on valtava voimainkoetus teidän kohdaltanne, huudahtaa sveitsitär.

Kysäisen myös siitä vuodesta, jonka Madame joutui olemaan tasavallan päämiehen puolisona. Mielenkiintoista, mutta rasittavaa, arvaan. Mutta hän sivuuttaa kysymyksen nopeasti sanomalla vain lyhyesti "oh" ja "aluksi se oli vaikeaa..."

Tämä ei ole poliittinen haastattelu.

Puhe kierähtää Sveitsiin. Minullakin on siellä ystävä ja sattuu niin, että hänen kotikaupungissaan. St. Gallén, on herra ministerin kotikaupunki, jonka rouvakin hyvin tuntee. Vakuutan, että ystäväni saapuu kerran Suomea katsomaan ja minäkin toivon, sitten joskus... Niin, me tulemme ensin ja avaamme teille tien, naurahdaa taas haastateltava.

Mutta juna lähtee kohta, minun on peräännyttävä. Seuraava Suomen-matka? — Suomen omiin olympialaisiin, Helsinkiin 1952, hän, ja ministeri myös.

Sydämestään tuntuu Madame toivovan Suomelle kaikkea hyvää.

P a n u.